

Modtager(e): DPU's Aftagerpanel

Referat fra Aftagerpanelmøde d. 4. oktober 2022

Deltagere: Tashia Vera Dam, Ida Brændholdt Lundgård, Tobias Høygaard Lindeberg, Jette Lentz, Aleksandra Raaschou Beck, Mathilde Tronegaard, Peter Schiødt, Ulrik Brix, Line Funch Pedersen; Peter Engelbrekt Petersen; Lene Storgaard Broch, Birgitte Dam,

Interne DPU: Claus Holm, Anna Karlskov Skyggebjerg, Pia Bramming, Charlotte Mathiasen, Niels Rosendahl, Helle Rørbæk, Jørgen Huggler, Merete Wiberg.

Fraværende med afbud: Mikael Pedersen, Alexander von Oettingen, Elsebeth Jensen, Rasmus Mattern Nielsen, Stefan Møller Christiansen, Marc Johannsson, Dina Madsen, Christine Lindrum Iversen.

Velkomst ved studieleder Anna Karlskov Skyggebjerg

Studieleder Anna Karlskov Skyggebjerg præsenterede rekruttering som mødets tema. I disse år oplever DPU en række bevægelser i ansøgermønsteret til vores forskellige uddannelser, som DPU ønsker at drøfte med aftagerpanelet:

- Nogle uddannelser har alt for mange ansøgere og her er udfordringen at finde et godt prioriteringsredskab. Andre uddannelser får for få ansøgere til at kunne fylde til dimissionsloftet.
- Store forskelle i ansøgningsmønsteret mellem Århus og Emdrup – især på bacheloruddannelsen, hvor der er langt flere ansøgere til Århus.
- På vores Masteruddannelser har vi vanskeligt ved at tiltrække så mange studerende, som vi gerne vil.

Anna præsenterede følgende fakta om rekrutteringssituationen:

- Optag 2022: 188 på bachelor og 888 kandidater.
- Karakterkravet til bacheloruddannelsen i uddannelsesvidenskab er 6.
- På kandidatuddannelser med adgangsbegrænsning sorteres ansøgere ud fra en samlet vurdering af karaktergennemsnit og en fagligt begrundet ansøgning
- Stadig flere starter på DPU's kandidatuddannelser direkte efter, at de har afsluttet deres (professions-)bacheloruddannelse.

Anna lagde op til den efterfølgende drøftelse ved at stille tre spørgsmål:

1. Får vi de rigtige ind, så de rigtige kommer ud?
2. Hvordan får vi flere til at søge på de uddannelser, vi mangler ansøgere til?
3. Hvordan matcher DPU's nuværende uddannelses tilbud ambitionen om livslang læring?

Oplæg ved Claus Holm

Claus Holm orienterede om, at DPUs økonomi desværre er under pres, trods stærke faglige resultater gennem de seneste år. DPU har siden 2015 arbejdet intensivt på at styrke sin profil i forhold til forskning, publicering og international anerkendelse, har øget sin hjemtag af forskningsmidler samt formidlingen af forskning til praksis via bl.a. Pædagogisk Indblik. På uddannelsessiden har DPU betydeligt nedbragt gennemførelsestiden og DPUs dimittender kommer generelt hurtigere og oftere i arbejde end gennemsnittet for humanistiske dimittender generelt. Men DPU står overfor en besparelse på 15 mio.kr med udgangen af 2023. Her er tale om ca. 10 mio. kr. som følger af regeringens udflytningsplaner og 5 mio.kr i et budgetteret underskud, som fakultetet ikke kan dække grundet generel dårligere økonomi på AU. Samtidig er der på AU indført kvalificeret ansættelsesstop.

DPU forventer at kunne finde 1 mio.kr på bygningsfortætning og 1 mio. kr i forøget studenterperformance og forebyggelse af frafald. Derefter skal 13 mio. kr. findes via frivillige og eventuelt ufrivillige fratrædelser. Dette vil formentlig svare til 22 stillinger ud fra en gennemsnitsudregning. Horisonten bliver ikke lysere af inflation, stigende energipriser, Reformkommissionens forslag om 1-årige kandidatuddannelser og drøftelserne om nye faculties of education.

DPU arbejder på at finde konstruktive løsninger på flere fronter. Det bliver et vilkår, at vi skal tilpasse os en hverdag, hvor vi bliver færre både undervisere og administrative medarbejdere til at løse opgavebyrden, der derfor skal forenkles. DPU skal se på at begrænse mængden af valgfag, intern censur og vores undervisere vil formentlig skulle undervise bredere end hidtil. Ambitionen er, at DPU skal stå så intakt som muligt, ifht. vores uddannelser og afdelinger, fastholde sin internationale profil, attraktive uddannelser, relevans for praksis og selvfølgelig også fortsat være en attraktiv arbejdsplads for VIP og TAP. Udadtil har universiteterne, professionshøjskolerne og de korte videregående uddannelser inviteret sig selv ind på Christiansborg for en samlet dialog om sammenhængen i uddannelsessystemet, og DPU indgår i tæt dialog med interesseorganisationer som BUPL og DLF om pædagog og læreruddannelser.

Peter Schiødt, Rektor ved Køge Gymnasium

Peter beskrev Køge gymnasium (STX og HF) som et meget repræsentativt gymnasium med plads til 1100 elever. Eleverne kommer fra land/by, omkring 60 pct. er piger og 90 pct. har etnisk dansk baggrund. Jf. landsgennemsnittet fortsætter ca. 50 pct på universitetet, 40 pct på professionsuddannelser og 10 pct. på erhvervsuddannelser. De fleste afholder et sabbatår. Eleverne fortsætter på mange forskellige typer uddannelser, men blandt de mest populære er lærer-, pædagog og sygeplejerskeuddannelserne på professionshøjskolerne samt ingeniør, jura og medicin på universitetet. Peter vurderede at det er via Studievalg og besøg/åbent hus, at DPU kan rekruttere flere bachelorstuderende. I forhold til vores EVU-tilbud konstaterede Peter, at SDU sidder tungt på EVU-opgaven i relation til gymnasielærere.

Tobias Høygaard Lindeberg, DEA

Tobias orienterede om en ny DEA-analyse, der fortæller om, hvad der har betydning for gymnasieelevers studievalg. Analysen supplerer tidligere undersøgelser gennemført af EVA og UVM, der blandt andet har vist, at faglig interesse, spændende og gode jobmuligheder, beliggenhed og muligheden for at gøre en forskel vægter højest. Mindst betydning har iflg. EVA og UVM prestige, høj indkomst og ønsket om at udnytte sit karaktergennemsnit.

DEA har i deres undersøgelse gået lidt anderledes til værks. I stedet for retrospektivt at spørge "hvad havde betydning for dit studievalg", så har DEA bedt gymnasieelever om at vælge mellem to fiktive, men realistiske uddannelser. Denne analyse giver et lidt andet billede af, hvad der har betydning for de unges valg, idet undersøgelsen viser at især løn, studiemiljø og få undervisningstimer vægter højt, når de unge skal vælge uddannelse. Den viser endvidere, at de medstuderendes karaktergennemsnit på en vidergående uddannelse påvirker eleverne forskelligt alt efter deres egne gymnasiekarakterer. Elever med lavere gymnasiekarakterer fravælger således uddannelser med et højt karaktergennemsnit blandt de studerende. Omvendt fravælger elever med et højt karaktergennemsnit fra gymnasiet uddannelser, hvor karaktergennemsnittet blandt de studerende er lavt. Undersøgelsen viser altså, at de studerende søger væk fra dårlige studerende, altså væk fra bunden snarere end mod toppen.

Mathilde Throngaard, Studievalg Danmark

Studievalg Danmark (SV) vejleder om alle typer uddannelser i hele Danmark. Online, telefonisk og med afdelinger flere steder i landet. Målgrupper er gymnasieelever, sabbatister, studieskifttere og sporskifttere. Alle aldersgrupper fra 15 år og frem.

Uddannelsesvalg har stor betydning for de unge, da det er en afgørende del af deres identitet, det er et livsprojekt for mange, og det er afgørende for dem at de lykkes. Men med over 900 KOT-numre + EUD at vælge mellem, kan valget synes uoverskueligt. Det der kendetegner de unge er, at deres karriereplaner er meget linære: uddannelse - job - karriere - skæbne. Derfor er de meget bekymrede for, om de vælger rigtigt i første omgang. SV ønsker at gøre det "farlige valg" til en beslutning baseret på lyst, mod og nysgerrighed. Derfor forsøger SV på forskellig vis at vise de uddannelsessøgende, at valget ikke er livsafgørende

Baseret på analyser og undersøgelser opfordrede Mathilde DPU til primært at sætte fokus på:

- at formidle karriereveje – herunder at vise, at vores uddannelser ikke lukker men åbner muligheder. Og at en kandidatuddannelse ikke er enden, for vi har også EVU.
- at det livslangt gives flere muligheder for karriere og løn at tage mere ordinær uddannelse (f.eks. en kandidat) frem for EVU (f.eks. diplom)

- at fortælle de "uperfekte historier", da de unge er så bange for at tage fejl.
- At normalisere, at der mange måder at gøre karriere på. Nogle har brug for det lineære og anvendelsesorienterede, andre har en mere eksperimenterende tilgang.
- De unge er dovne læsere – så der bør benyttes korte tekster og helst video. Den medicin har UG endnu ikke taget.

Pia Bramming om DPUs uddannelser i Livslang læringsperspektiv

Pia gav et historisk rids af fokus på Livslang læring. I dag er livslang læring et personligt projekt og en normativ kategori for udvikling og bevægelse mod samfundsmæssig og global bæredygtighed. Det sættes lig med livskvalitet og kerne-DNA for det demokratiske samfund. Der er to særlige opmærksomheder ifht. livslang læring: den ene er, at den ledsages af øget skrøbelighed, så samfundsmæssigt skal vi tænke i veje til ikke at skabe nervevrag og stressramte pga. et evigt krav om udvikling. Den anden er, at længere levetid giver mulighed for flere karriereforløb og øgede krav til vidensniveau.

DPU kan qua vores forskning i pædagogik, uddannelse og læring og understøttelse af alle typer læringsprocesser fra børnehave til karriereudvikling og arbejdspladslæring tilbyde meget, men vi er for dårlige til at forklare, hvordan vores uddannelser bidrager til at løse samfundets store udfordringer, og det kan og skal vi øve os på. Der behøver vi dialogen med aftagerne.

Den efterfølgende drøftelse gav DPU følgende at arbejde videre med:

I relation til vores kandidat og bacheloruddannelser

- Vi skal være meget kommunikerende om karriereveje.
- Vi skal være meget kommunikerende om den unikke kompetenceprofil, som man får ved at kombinere en professionsbacheloruddannelse med praksis og så en kandidatuddannelse.
- Især inden for pædagogisk psykologi skal vi italesætte, at DPUs kandidaterne kan blive en værdifuld samarbejdspartner for psykologerne i PPR, hvis de har en praksiserfaring fra grundskole eller daginstitutionsområdet med sig, som gør, at de kan arbejde konkret i og med klassefællesskaber.
- Tænke i nye netværksrelationer: Kan f.eks. Matematiklærerforeningen være partner i kommunikationen om vores uddannelse i matematikdidaktik? Og kan DPU styrke dialogen med professionshøjskolerne om forventningerne til akademisk adgangsniveau?
- DPU kunne overveje, at kalde sine uddannelser noget mere spændende "NAMING" for de unge.
- Vi skal bruge rollemodeller til at fortælle om vores uddannelser.
- Der er for magert et udbud inden for køn, diversitet og ligestilling

I relation til livslang læring

- Når universiteter i dag står i en vanskelig politisk situation mht. livslang læring, er det værd at minde om, at kandidaters løn stiger mere end andre grupper, netop fordi de bliver dygtigere og dygtigere. Dvs., de fortsætter med at lære efter endt uddannelse, både gennem formelle kurser og gennem løsning af komplicerede, lærerige opgaver sammen med arbejdskolleger og andre relationer. Kandidaters uddannelse giver her en drive for livslang læring, som er stærkere end den, man finder hos personer med en kortere efteruddannelse, fx hos masteruddannede. En kandidatuddannelse giver ikke blot en større forståelse af arbejdsfeltet, men også lyst til at lære videre.
- Hvis DPU kunne styrke en mere sammenhængende fortælling om, hvad feltet (uanset om vi kalder det læring, uddannelse eller peda/androgogik) udmærker sig ved og sandsynliggøre, at det er netop den fortælling, man som studerende ved universitet bliver en udøvende del af, så tror jeg mange af de menings søgende uddannelsessøgende vil turde at genkende sig selv i den.
- Der kan konstateres et skift i synet på, at DPU's kandidater vender tilbage til jobfunktioner knyttet til deres forudgående, oprindelige uddannelse. Hvor dette tidligere var ugleset, ses det nu som berigende for samfundslivet.

I relation til rekruttering til Masteruddannelserne

Masteruddannelser er vanskelige at "sælge" fordi arbejdsgiverne skal betale, og DPU's målgruppe ikke (overvejende) sidder i stillinger, der har den type midler. Det peger på:

- at masterområdet måske skal (gen)tænkes ift. at henvende sig til andre målgrupper og/eller
- at vi i højere grad skal tænke fleksibelt og i modulopbygninger.
- at vi skal afdække muligheden for fælles udvikling/læring/aktionslæringsforløb med grupper af medarbejdere på konkrete arbejdspladser. Vi skal kommunikere om tilbuddene som udvikling af kompetence og organisationsudvikling. Udfordringen her kan være adgangskravene.
- at vi skal tænke i korte (måske en-dags) kurser i kommunerne. Det kunne være et udbud til en kommunes pædagoger om "leg og læring" fx Der skal skabes alliancer med kommuner og virksomheder